

Bezinning in de abdij van Averbode

Onderwijsmensen blikken terug

Hilde Kieboom, Hubert Schepers, Lode Aerts en Patrick Lateur, de een na de ander begeleidden zij dit schooljaar een midweekend voor onderwijsmensen in de abdij van Averbode.

De deelnemers, zij zagen dat het goed was, zij voelden dat het hun goed deed, zij ervoeren het als een nascholing in de volle breedte en diepte van hun (onderwijs)leven.

Met breed vizier en met diepgang, zo hopen onderwijsmensen de kinderen en jonge mensen te kunnen begeleiden in hun groeispurt. Zo bereiden zij hen voor op hun verdere leven. 'Bezinning voor onderwijsmensen' geeft hun daar voeding voor.

Volgend schooljaar zijn er nieuwe midweekends. Vooraleer daarnaar vooruit te blikken publiceert Forum in dit artikel een terugblik op de voorbije initiatieven. Enkele deelnemers bezorgden daarvoor een getuigenis.

HET CHRISTENDOM IS NIET TEN EINDE

Midweekend van 24-25 november 2006 met Hilde Kieboom

Toen vrijdag 24 november om 15.20 uur de schoolbel ging, had ik maar één gedachte en wens: de abdij van Averbode bereiken om me eens 24 uur af te zonderen in alle rust, tot mezelf te komen, me te bezinnen, te luisteren naar een boeiende spreekster en te genieten van de gesprekken met zoveel fijne collega's die je er telkens

weer ontmoet. Dit alles in een prachtig kader op het ritme van het abdiyleven.

In afwachting van Hilde Kiebooms komst, konden de dertigtal deelnemers uit onze vijf Vlaamse provincies reeds kennismaken met de mooie film over het dagelijks leven in de abdij.

Tijdens een eerste conferentie bracht de oprichtster van de Sint-Egidiusgemeenschap in Antwerpen, de uitdagingen voor de christenen vandaag naar voor. Centraal stonden de toenemende armoede en verharding in de maatschappij, de spirituele leegte door materialisme en verzwakking van de kerk alsook de historische rol en plaats van nieuwe bewegingen in de kerk.

Er was nog ruim de tijd voor een gezellig samenzijn in de ontspanningszaal van het bezinningscentrum na de meditatieve dagsluiting in de kapel.

Zaterdag ving aan met het morgengebed in de abdiijkerk. Voor mij is dit steeds het meest intens beleefde gebedsmoment. Een voorrecht om je dag zo bewust te beginnen. Goddelijk!

In het auditorium kregen we een tweede conferentie met als thema *kansarme kinderen en probleemjongeren in het onderwijs*. Kinderen en jongeren in een vaderloze cultuur, Jezus en de kinderen en jongeren in de Schrift alsook de nood aan hoopvolle getuigen van het evangelie in onze tijd kwamen aan bod.

De omschrijving van opvoeden als roepen tot gesprek, tot een waardevol en gelukkig leven vind ik een prachtige gedachte om blijvend met me mee te dragen en te proberen die roeping waar te maken, elke dag opnieuw!

Eén van de vele voorbeelden die ik treffend vond in de verwezenlijkingen van de Sint-Egidiusgemeenschap, zijn de mooie vriendschappen die groeien in een rust-

■ *Genieten op het ritme van het abdijleven.*

huis tussen ouderen die taaloma of -opa zijn voor jonge allochtonen.

Na de eucharistieviering met de abdijsgemeenschap en het middagmaal in de abdijrefter beluisterden we de *derde conferentie*. De *situering in een ruimer mondiaal perspectief* stond op het programma. Daarin werden de toenemende kloof Noord-Zuid en migratie, de multiculturele en -religieuze maatschappij, de effecten van globalisering op jongeren alsook de christenen tussen identiteit en openheid op de ander besproken.

Na het groeps gesprek, de vespers met de abdijsgemeenschap en het avondmaal namen we dankbaar afscheid van elkaar.

Wie toch nog even wil meegenieten van deze beklijvende voor-

dracht kan het boek *“Een hart voor deze tijd. Christen zijn vandaag”* van Hilde Kieboom ter hand nemen. Tijdens haar uiteenzetting verwees de spreekster regelmatig naar het boek van Piet Raes *“Katholiek of Kwaliteit? Over de identiteit van een Katholieke School”*. Ik moet bekennen dat ik er nog niet van gehoord had. Sindsdien heb ik dit filosofisch onderbouwd boek vol rake beschouwingen en metaforen wel doorgenomen. Eén van de zoveel mooie omschrijvingen is *“naar het leven te kijken als een gave, een gave die een oproep inhoudt tot overgave en doorgave van wat mooi, goed en waar is”* (p.19). *“Mens zijn is leren gave worden, dat is de kern van christelijk opvoeden”* (p.87).

Karine Van Der Heyden

ONDERWIJS: GELOOF NOOIT VERAF

Midweekend van 26-27 januari 2007 met Hubert Schepers

We begonnen in de sfeer van de abdij van Averbode. We beleefden het thema “onderwijs: geloof nooit veraf”. We mochten een

boeiend spreker beluisteren: Hubert Schepers, die ik als pastorale begeleider voor het onderwijs had leren kennen. Drie rede-

nen om in te schrijven voor deze bezinningsdagen.

Drie thema's werden verhaald:

- geloof wekken, zo deed Jezus dat;
- onderwijs en geloof vragen persoonlijk engagement en reflectie;
- bouwstenen voor een christelijke spiritualiteit.

Die thema's zijn als een leeflijn aan elkaar gebonden.

Als christenen gaan we op zoek naar het geloof in het dagelijks leven op school. Zoeken naar de spiritualiteit van een christen kan gebeuren door mensen te leren kennen die het voorbeeld van Christus als vanzelfsprekend ervaren in hun onderwijsengagement. Die zo geloof wekken bij wie ervoor openstaat.

Een voorbeeld: een rapportuitdeling kan voor sommigen een moeilijk moment zijn. Op zulk moment ervaart men een schouderklop als een zaligmakend gebeuren. Het wakker maken van zulk gevoel opent de weg naar geloof.

Iedere leerkracht deelt in de verantwoordelijkheid – ook buiten de voorgeschreven regels en verplichtingen – betrokkenheid, levenservaring en wijsheid over te brengen. Elke leerling moet kansen krijgen om zelf op zoek te gaan. De kerntaak van de leerkracht betreft niet alleen de didactiek maar ook de spiritualiteit. Haar taak bestaat er ook in het hart van de jongeren te raken.

Zich laten raken door wat jongeren bezielt, helpt je ook als leerkracht open te bloeien. Vanuit je eigen binnenkant kan je hen vervolgens ook een toegevoegde waarde geven.

Ik geloof sterk dat die houding bijdraagt om te kunnen leven naar het voorbeeld van Christus. Het is een gevoel dat sterk wordt geactiveerd door de omgeving van de abdij.

Om 7:30 uur begeef ik me naar het morgengebed. Zittend in het eikenhouten koorgestoelte krijg ik het gevoel vastgehouden te worden door de makers van dit prachtig beeldhouwwerk. Als beeldhouwer in hout maakt dat wel indruk op mij. Maar meer nog geraak ik in de ban van het gebed naar gregoriaans model. De zach-

te tenorstemmen brengen me tot meditatie in een sfeer van rust. Die rust begeleidt me de hele dag tot aan het avondeten. Tijdens het stille avondmaal luister ik naar de verhalen die door een norbertijn worden voorgelezen. En dan in stilte naar huis...

Stefan Sykora

begrip. Er is geen hel zo diep of Christus daalt erin af. Daar wacht Hij mensen op. Daar omarmt Hij hen... in die diepste ellende, grootste miserie.'

Die woorden werden voor ons letterlijk zichtbaar gemaakt met een fragment uit de film *The Mission*. De huurling Rodrigo Mendoza heeft in een duel om een vrouw zijn eigen broer vermoord. Verteerd door wroeging laat hij zich overhalen om samen met een groep Jezuïeten een zware tocht aan te vatten naar een missiepost voor Indianen. Via steile rotswanden bereiken zij een plateau waar de Jezuïeten de missiepost hadden ingericht. Mendoza, ooit een wrede indianenjager, barst nu, verteerd door wroeging, in aanwezigheid van die Indianen uit in een geweldige huilbui. Father Gabriël ziet dat de tijd nu rijp is om Mendoza vergiffenis te geven. Hij omarmt en neemt zijn berouw als het ware in ontvangst. Een prachtig beeld dat ons duidelijk maakt dat vergeving wordt geschonken maar ook moet ontvangen kunnen worden.

Een deugddoende tweedaagse. Ideaal geprogrammeerd. Bij het begin van de vasten, de veertigdagentijd, op weg naar het hoogfeest van Pasen..

Beatrijs Pletinck

VREDE MET GOD OVER HET WEERBARSTIG GELOOF IN CHRISTUS' VERZOENING

*Midweekend van 2-3 maart 2007
met Lode Aerts*

Vicaris Aerts had het op zich genomen ons een antwoord te geven op de volgende vragen:

- Wat bedoelde Jezus als hij sprak over verzoening en vrede?
- Wat bedoelde Jezus met zijn, op het eerste zicht, zinloze dood aan het kruis?
- Wat bedoelen de Bijbelse teksten als zij getuigen van Jezus 'leven en sterven' voor ons?

De vicaris, die een zeer enthousiaste spreker is, slaagde erin gedurende twee dagen ons te boeien over onderwerpen als Jezus' kruisdood, over lijden, over onrecht en vergeving.

De op het eerste gezicht zinloze kruisdood van Jezus kan alleen maar door ons begrepen worden mits de nodige contextualisering. Het paasfeest is voor de Joden het belangrijkste feest van het jaar. Jezus was ook een Jood. Pascha was een herinnering aan de uittocht (Passage perspectief). In die lijn zag Jezus zijn kruisdood.

"In Jezus bleek God zelf werkzaam die het altijd had opgenomen voor zijn vertrapte volk, Israël."

Sterk vond ik ook de uitspraak: *"Als geloof zin heeft, heeft het ook iets te zeggen over lijden. Tot in de grootste miserie is God aanwezig via iemand van ons."*

In de ons ter beschikking gestelde tekst wordt dit als volgt geformuleerd::

'Sommige mensen hebben een hels leven achter de rug. Maar zelfs in deze hel is de verrezen Christus neergedaald. Ook in deze hel blijft Christus wie Hij hier op aarde was: vol aanvaarding en

POEZIE EN GELOOF HET WOORD IN DE WOORDEN VAN DICHTERS

*Midweekend van 23-24 maart 2007
met Patrick Lateur*

De abdij van Averbode is groot, maar toch slaagt ze erin zich te verbergen in de bossen zodat het wat zoeken was alvorens we de poort konden binnenrijden. Maar daar eindigde dan ook het zoeken, want na een warm onthaal

wachtte ons een gedreven gids die ons met verve zou leiden langs de wegen van het woord. Vrijdagavond, met als titel 'De kracht van woorden' werden we al direct ingeleid in de scheppende kracht van het woord, met de

Johannesproloog (Johannes^{1,1-2}) als opener: *'In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. ...'*

Patrick Lateur maakte ons met gedicht en taal duidelijk wat het woord vermag voor de mens. Het woord stelt iemand aanwezig, het woord schept, woorden van mensen scheppen ruimte voor de wereld van God, neem het woord weg en een cultuur stort in elkaar. We leerden het onderscheid dat Merleau-Ponty maakt tussen *'parole parlée'*, het dagelijks gesproken woord dat we gebruiken vanuit een afspraak uit het verleden, en *'parole parlante'*, het sprekende woord dat betekenis, zin tot stand brengt, dat vooruit kijkt en creëert.

Op zaterdag kregen we een bloemlezing uit de poëzie van Patrick Lateur, in een zoektocht naar de bron. Hier nam de dichter ons mee in de catacomben van Rome en naar Ravenna, en toonde ons de sporen van de vroegste christenen. Hij wees ons de mozaïeken met hun symbolen. De verbondenheid met de bijbelse beeldende taal en inhoud is er voelbaar aanwezig. In Assisi stelde hij Franciscus aan ons voor, wiens turbulente leven hij in enkele

gedichten heeft neergezet. Om te komen tot het 'loflied van de schepselen', zoals Lateur het 'zonnelied' bij voorkeur noemt, waarin Franciscus schitterend schildert hoe de schepping in haar pracht de Heer looft.

In de laatste conferentie kwam Pasen voelbaar dichterbij. Patrick Lateur bracht ons op de berg Golgotha om er getuige te zijn van het drama dat zich daar afspeelde. Gedichten evoceerden de weg die Jezus ging van de Bruiloft van Kana tot Golgotha en we begrepen dat daar de voltooiing lag van wat in Kana begon. Maar we leerden ook dat de weg daar niet eindigde. Met Pasen werden de scherven bijeenge-raapt om de opstanding te kunnen vieren. Opstaan en krachtig

verder gaan om het leven ten volle te leven.

Ingebed in het ritme van het abdielven, met tijd voor rust en bezinning, mochten we in deze drie conferenties de poëzie ontdekken als een magnifiek instrument om Gods en Jezus' woord en verhaal te vertolken. Hoewel Guillaume van der Graft zei: *"We zullen hebben te aanvaarden dat we onverstaanbaar zijn"* – troost voor de aanwezige deelnemers uit het onderwijs, die vaak met dezelfde onmacht worstelen –, slaagt de poëzie er toch in om het mysterie dichter bij te brengen. Om het met Gezelle te zeggen: *"Als de ziele luistert, spreekt het al een taal dat leeft"*.

Marie-Christine Wauters

**Bezinning voor onderwijsmensen in 2007-2008:
data en begeleiders**

23 en 24 november 2007	Wouter Beke
25 en 26 januari 2008	Hildegarde Vansintjan
22 en 23 februari 2008	Luc Maes
11 en 12 april 2008	Paul Schotsmans